

Indholdsfortegnelse

1.	Detentionen	2
2.	Rapportgennemgang	5
2.1.	Bestemmelser om detentionsanbringelse	7
2.1.1.	Politi loven	7
2.1.2.	Detentionsbekendtgørelsen	8
2.2.	Den anvendte lokale blanket/rapport, alternativer til detentionsanbringelse, statistik mv.	8
2.3.	Grundlaget for detentionsanbringelsen	12
2.4.	Lægeundersøgelse	15
2.4.1.	Tidspunktet for tilkald af læge	16
2.4.2.	Tidspunktet for lægetilsyn	19
2.5.	Oplysninger fra kriminalregisteret	21
2.6.	Fremstilling og visitation mv.	22
2.6.1.	Fremstilling	22
2.6.2.	Visitation mv.	23
2.7.	Tilsyn	28
2.7.1.	Tilsyn under foreløbig anbringelse i detentionen (skærpet tilsyn)	30
2.7.2.	Tilsyn under endelig anbringelse i detentionen	32
2.7.2.1.	Tidspunktet for det første tilsyn	32
2.7.2.2.	Tidspunktet for det sidste tilsyn	33
2.7.2.3.	Intervaller mellem tilsyn	34
2.7.2.4.	Noteringen af hvem der har forestået tilsyn	34
2.7.2.5.	Karakteren af de udførte tilsyn	35
2.7.3.	Tilsyn indtil visitation af en person af samme køn kan finde sted	36
2.8.	Løsladelsestidspunktet	37
2.9.	Vejledning om klageadgang mv.	37
3.	Opfølgning	38
4.	Underretning	38

Den 14. september 2005 foretog jeg og tre af embedets øvrige medarbejdere en inspektion af detentionen på politistationen i Varde. Under inspektionen modtog jeg rapportmateriale til gennemgang. Rapportmaterialet gennemgås under pkt. 2.

Denne rapport har i en foreløbig udgave været sendt til Politimesteren i Varde og Justitsministeriet for at myndighederne kunne få lejlighed til at komme med eventuelle yderligere bemærkninger om faktiske forhold som rapporten måtte give anledning til. Jeg har ikke modtaget sådanne bemærkninger.

1. Detentionen

Varde Politis detentionslokaler ligger i stueplan.

Indgang til detentionen sker via en bagindgang i en gård hvortil der er direkte adgang for politiets patruljevogne. Det er ikke umiddelbart muligt for uvedkommende at overvære indbringelse af anholdte ved denne indgang.

For enden af detentionsgangen er placeret en visitationsskranke og aflåselige skabe til opbevaring af de tilbageholdtes genstande. I skranken lå bl.a. et oplag af Rigspolicefens vejledning om alkoholafvænnning og -behandling, "Hvor går du hen, når du går ud?".

Der er i alt to detentionslokaler som er ca. 7 m². Detentionslokalerne ligger ved siden af hinanden.

I lokalernes endevæg er et matteret vindue. Jeg går ud fra at ruderne er brudsikre.

Mellem vinduet og væggen er der et relativt stort mellemrum.

Jeg går ud fra at denne revne ikke udgør en sikkerhedsmæssig risiko, men at politimesteren uanset dette vil overveje at fuge mellemrummet. Jeg henviser i den forbindelse også til Justitsministeriets vejledning fra august 1992 om indretning af nye politibygninger, s. 56, hvorefter der i detentionslokaler ikke må forekomme revner eller hulrum der kan anvendes som skjulested for selv små effekter. Jeg er opmærksom på at vejledningen ikke gælder for bygninger der er opført/ombygget før 1992 som det er tilfældet med politistationen i Varde, men visse af de principper der ligger til grund for vejledningens retningslinjer har betydning for vurderingen af om forholdene i detentionerne er acceptable.

Jeg beder om underretning om resultatet af politimesterens overvejelser vedrørende dette forhold.

Væggene i detentionslokalerne er lyse og fremtræder nymalede. Der er ingen fremspring eller løse skruer.

I hvert lokale er der et gulvafløb med rist. I loftet er indbygget lamper, udluftningsriste, tv-overvågning og højttaler således at den vagthavende kan kommunikere med den detentionsanbragte. På væggen ved siden af døren er en kaldeknop med forbindelse til den vagthavende. De tekniske installationer blev afprøvet og virkede.

I dørene er der indkigshuller som var ridsede men dog til at se igennem.

På døren til lokalet der er tættest ved døren ind til detentionsgangen, er skrevet V 1. Lokalet indeholder i modsætning til det andet detentionslokale en bänk

svarende til de bænke som benyttes i venterum, mens der i det andet detentionslokale er en madras på gulvet. Det blev på forespørgsel oplyst at det førstnævnte detentionslokale tillige benyttes som venterum. Det blev endvidere oplyst at detentionsanbringelse normalt sker i det andet detentionslokale fordi det ikke har en bænk. Det første lokale anvendes således kun til detentionsanbringelse såfremt det andet er optaget.

Jeg har i brev af 28. september 2005 anmodet politimesteren og Justitsministeriet om en udtalelse vedrørende det forhold at det ene detentionslokale anvendes både som detention og venterum, og i den forbindelse tillige bl.a. anmodet om oplysning om hvor ofte rummet har været benyttet som detention efter at bænken er sat ind i rummet. Jeg har endnu ikke modtaget myndighedernes udtalelser vedrørende dette forhold.

I begge lokaler er der tillige en radiator som er indkapslet i en ”radiatorskjuler” med små ventilationshuller.

Ifølge Justitsministeriets vejledning fra august 1992 om indretning af nye politibygninger (der dog som nævnt kun gælder for bygninger der er opført eller ombygget efter 1992), skal opvarmning i detentionslokaler ske i form af gulvvarme eller luftvarme således at synlige installationer undgås.

Jeg anmoder om Justitsministeriets bemærkninger til det forhold at detentionslokalerne er udstyret med radiatorer (som dog er indkapslet).

Lokalerne var i en god vedligeholdelsesmæssig stand og de var rene. Lokalerne giver mig således ikke anledning til yderligere bemærkninger.

Det blev oplyst at politiet i Varde har en aftale med de praktiserende læger i området om lægetilsyn med de detentionsanbragte i dagtimerne, om natten og i weekender, mens lægevagten anvendes på hverdage mellem kl. 16.00 og 23.00.

Da der imidlertid kun er to læger i lægevagtordningen i Ribe Amt, anvendes sygehuslæger hvis lægevagten ikke har tid/ikke kan komme inden for en rimelig tid. Det blev endvidere oplyst at alle læger i området har stillet sig til rådighed, men at politistationen som udgangspunkt normalt først tilkalder den læge der er tættest på (nabo til) politistationen, og at ordningen fungerer godt.

Det blev endelig oplyst at der ikke er forsorgshjem i politikredsen, men at det er muligt at benytte forsorgshjem i Esbjerg.

2. Rapportgennemgang

Jeg bad under inspektionen om rapportmateriale vedrørende de sidste 10 detentionsanbringelser forud for varslingen af inspektionen den 25. juli 2005. Jeg modtog herefter ved inspektionens afslutning kopi af 10 rapporter med tilhørende lægeerklæringer. 7 af rapporterne er udfærdiget på en lokal blanket, mens de 3 øvrige rapporter er udfærdiget på Rigspolitichefens blanket P152.

Anbringelserne fandt sted i perioden fra den 8. maj 2005 til og med den 23. juli 2005.

Den lokale blanket indeholder en rubrik til notat hvis den tilbageholdte er indsat i venterum, og i 1 tilfælde er dette udfyldt. Det er tillige i rapporten angivet at den pågældende blev foreløbig indsat i detentionen, og tidspunktet for denne anbringelse er det samme som tidspunktet for anbringelsen i venterum. Det fremgår af rapporten at den pågældende var påvirket af alkohol i let grad, og der blev foretaget lægeundersøgelse hvor det i lægeerklæringen er angivet at den pågældende (også) havde indtaget speed. Der er ikke oplysning om at den pågældende skulle være anbragt endeligt i detentionen efter lægeundersøgelsen der fandt sted 10 minutter efter anbringelsen i detentionen/venterummet, men der er notat om elektroniske tilsyn frem til løsladelsen som fandt sted godt 2½ time efter anbringelsen. Da der ikke er elektronisk overvågning i venterummet på politistationen i Varde, går jeg ud fra at den pågældende ikke blev anbragt i

venterummet, men i et detentionslokale frem til løsladelsen. Som nævnt under pkt. 1, anvendes det ene detentionslokale både som detention og venterum, og jeg går ud fra at anbringelsen i det konkrete tilfælde skete i dette lokale.

Jeg anmoder politimesteren om at oplyse om det forholder sig sådan, og i givet fald om der var tale om en venterumsanbringelse i detentionen eller en detentionsanbringelse (som ved en fejl er noteret i feltet om venterumsanbringelse). Idet jeg på det foreliggende grundlag lægger til grund at der var tale om en venterumsanbringelse, og der i så fald heller ikke har været tale om en foreløbig detentionsanbringelse, indgår denne sag ikke i gennemgangen nedenfor.

Der er i alle de øvrige tilfælde tale om indsættelse i detention i henhold til lov nr. 444 af 9. juni 2004 om politiets virksomhed, nærmere bestemt lovens § 11, stk. 4, om frihedsberøvelse med henblik på indsættelse i detention (jf. også Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 988 af 6. oktober 2004 om detentionsanbringelse og Rigspolitechefens kundgørelse II, nr. 55, af 27. juni 2001 om detentionsanbringelse af berusede personer).

Med vedtagelsen af den ovennævnte lov – politiloven – som trådte i kraft den 1. august 2004, og med udstedelsen af den ovennævnte bekendtgørelse er der gennemført nye regler om anbringelse i detention. Bekendtgørelsen trådte i kraft den 16. oktober 2004 og har således betydning for min gennemgang nedenfor af alle 9 tilfælde af anbringelse i detentionen.

Yderligere regler om detentionsanbringelse er fastsat i den kundgørelse fra Rigspolitechefen som ligeledes er nævnt ovenfor. Detentionskundgørelsen der trådte i kraft den 1. august 2001 forud for bekendtgørelsen om samme emne – og som indeholder de mest detaljerede regler om detentionsanbringelse – er stadig gældende.

2.1. Bestemmelser om detentionsanbringelse

2.1.1. Politiloven

Efter politilovens § 11, stk. 1, skal politiet tage sig af en person ”der er ude af stand til at tage vare på sig selv på grund af indtagelse af alkohol eller andre berusende eller bedøvende midler, og som træffes under forhold, der indebærer fare for den pågældende selv eller andre eller for den offentlige orden eller sikkerhed.”

Er der mistanke om at personen er syg eller har pådraget sig skader af ikke ringe omfang, skal den pågældende straks undersøges af en læge.

Hvis mindre indgribende midler ikke er tilstrækkelige for at afværge faren for den pågældende eller andre eller for den offentlige orden eller sikkerhed, kan politiet efter lovens § 11, stk. 4, frihedsberøve den berusede med henblik på

- at bringe den berusede hjem
- overgive den berusede til andre der på forsvarlig måde kan tage sig af vedkommende
- indbringe den berusede til hospital, forsorgshjem eller lignende eller
- indsætte vedkommende i detention.

Frihedsberøvelsen skal efter § 11, stk. 4, være så kortvarig og skånsom som mulig.

Politoloven indeholder i § 12 særlige regler om detentionsanbringelse af børn. Efter § 12, stk. 1, gælder der et ubetinget forbud mod at anbringe berusede børn under 12 år i detention. Er barnet under 15 år, må det kun anbringes i detentionen hvis anden anbringelse er sikkerhedsmæssigt uforsvarlig som følge af barnets adfærd (§ 12, stk. 2). En eventuel detentionsanbringelse må endvidere som altovervejende hovedregel ikke vare mere end 4 timer. Der er endvidere i

§ 12 særlige regler om lægetilsyn og om underretning af forældrene eller de sociale myndigheder.

2.1.2. Detentionsbekendtgørelsen

Justitsministeriets bekendtgørelse om detentionsanbringelse (988/2004) indeholder dels regler svarende til politilovens regler, jf. gennemgangen heraf ovenfor, dels regler som på tidspunktet for bekendtgørelsens udstedelse, (også) var indeholdt i Rigspolitichefens kundgørelse om detentionsanbringelse af berusede personer.

Detentionsbekendtgørelsen indeholder regler om bekendtgørelsens anvendelsesområde (fortrinsvis i form af henvisning til politilovens regler), om frihedsberøvelse, transport og indbringelse til politistationerne af berusede personer, om fremgangsmåden ved detentionsanbringelse (herunder lægeundersøgelse af og tilsyn med detentionsanbragte), og om løsladelse efter detentionsanbringelse, klagevejledning mv. Bekendtgørelsens regler er relativt detaljerede og er som allerede nævnt i vidt omfang sammenfaldende med reglerne i Rigspolitichefens detentionskundgørelse. De nærmere regler i bekendtgørelsen (og kundgørelsen) er gennemgået nedenfor i forbindelse med fremlæggelsen af resultatet af min undersøgelse af de 9 sager om detentionsanbringelse som jeg har modtaget efter anmodning.

2.2. Den anvendte lokale blanket/rapport, alternativer til detentionsanbringelse, statistik mv.

Efter § 22, stk. 1, i Rigspolitichefens kundgørelse om detentionsanbringelse af berusede personer skal alle punkter i detentionsrapporten (kundgørelsens bilag 1 som er Rigspolitichefens blanket P152) udfyldes. Anvendelsen af denne blanket er ikke obligatorisk, men eventuelt anvendte lokale blanketter skal indeholde de oplysninger der er angivet i bilag 1 (detentionsrapporten), jf. Rigs-

politichefens følgeskrivelse af 28. juni 2001 hvormed detentionskundgørelsen blev udsendt til samtlige politimestre i landet og Politidirektøren i København.

Rigspolitichefens blanket P152 forudsætter afgivelse af en lang række (obligatoriske) oplysninger. Blanketten indeholder bl.a. felter til angivelse af generalia for den anholdte. Desuden er der felter til angivelse af dato og klokkeslæt for henholdsvis anholdelsen, indbringelsen til politistationen, fremstillingen for vagthavende, vejledning om retten til at få kontakt med pårørende eller arbejdsgiver, visitationen, anbringelsen i detentionen (såvel foreløbig som endelig anbringelse), lægetilkald, lægetilsyn, løsladelsen og udlevering af eventuelle tilbageholdte effekter.

Blanketten indeholder endvidere rubrikker til afkrydsning af om vedkommende er indsat i detentionen, overgivet til andre (fx bragt hjem), indbragt til hospital eller til forsorgshjem eller lignende. Der er endvidere et felt til afkrydsning af at der er indhentet udskrift fra kriminalregistret, og det er i parentes angivet at udskriften skal vedlægges. Desuden er der felter til afkrydsning af om den tilbageholdte efter vagthavendes vurdering er påvirket af alkohol, og i givet fald i hvilken grad, eller af andre berusende og/eller bedøvende midler (medicin/narkotika), og til angivelse af andre forhold (skader, spor). Videre er der felter til afkrydsning af om der er sket visitation efter kundgørelsens § 13, stk. 3 eller stk. 4 (svarende til bekendtgørelsens § 10, stk. 2 og 3), og til angivelse af hvem der har foretaget visitationen, og om der er frataget effekter (fx penge eller værdigenstande). Der er yderligere felter til notering af lægens bemærkninger, til oplysning om hvorvidt (og af hvem) den tilbageholdte har fået udleveret pjecen "Hvor går du hen, når du går ud?" eller en lokalt udarbejdet blanket/pjece om klageadgang, muligheden for skriftlig begrundelse for detentionsanbringelsen og muligheden for alkoholafvænning og -behandling, til oplysning om hvem der udleverede tilbageholdte effekter, og til den tilbageholdtes kvittering herfor. Endelig er der et felt til bemærkninger såfremt den pågældende ikke ønskede at kvittere.

På bagsiden af blanketten er der felter til notering af dato og klokkeslæt for tilsyn, navn på den der udfører tilsyn, og til bemærkninger i forbindelse hermed. Oven over felterne er det anført at det ved angivelse af enten et F eller et E ud for hvert tilsyn skal markeres om der er tale om et tilsyn ved fremmøde eller om et elektronisk tilsyn. Hvis der er tale om et skærpet tilsyn, skal det markeres ved et S.

Varde Politi har som tidligere nævnt anvendt en lokal blanket i de fleste tilfælde. Denne blanket bærer overskriften ”Detentionsrapport – anholdelsesblad Varde Politi”. Den lokale blanket indeholder alle de punkter der findes i blanket P152, og er uddybet for så vidt angår angivelse af effekter som er frataget den tilbageholdte. Endvidere indeholder den lokale blanket en rubrik ved siden af rubrikken til angivelse af eventuel værge hvori det kan angives om der er sket underretning, og hvornår det i givet fald er sket. Desuden er der som allerede nævnt en rubrik til angivelse af om den pågældende er anbragt i venterum, og i rubrikken til bemærkninger hvis den tilbageholdte ikke ønskede at kvittere ved tilbagelevering af effekter der har været frataget den pågældende i forbindelse med detentionsanbringelsen, er indføjet ”herunder underskrift fra 2 polititjenestemænd.”

Den lokale blanket indeholder – ligesom blanket P152 – felter til notater om tilsyn med den tilbageholdte under detentionsanbringelsen. Siden angiver at være s. 3 i rapporten, men jeg har kun modtaget kopi af side 1 og 2 af rapporten – der som nævnt bærer overskriften ”Detentionsrapport – anholdelsesblad Varde Politi” hvor anholdelsesblad er streget ud i alle tilfælde.

Jeg går ud fra at det er anholdelsesbladet jeg mangler, men beder om oplysning herom.

Det fremgår som nævnt af § 22, stk. 1, i detentionskundgørelsen at alle punkter i detentionsrapporten skal udfyldes. Det gælder naturligvis også når der anven-

des lokale blanketter – i hvert fald for så vidt angår de obligatoriske oplysninger. I ingen af de 9 detentionsrapporter er der fuldt ud forholdt i overensstemmelse med kundgørelsens § 22, stk. 1.

På baggrund af Folketingets Ombudsmands inspektioner af politikredsene detentioner har Rigspolicefen i en rundskrivelse af 15. januar 2003 til Politidirektøren i København og samtlige politimestre indskærpet vigtigheden af at bestemmelserne i kundgørelsen følges, herunder at samtlige punkter anført i detentionsblanketten udfyldes.

Det er beklageligt at der i intet tilfælde fuldt ud er forholdt i overensstemmelse med kundgørelsens § 22, stk. 1, og det på trods af Rigspolicefens indskærpelse. Jeg går ud fra at politimesteren vil overveje at indskærpe notatpligten på ny.

Af Politiets Statistik for 2004 (www.politi.dk/statistik/årstabel) fremgår at der i 2004 var 62 detentionsanbringelser af spirituspåvirkede personer i Varde politikreds. Det fremgår endvidere at ingen personer blev bragt til forsorghjem eller lignende, at 6 blev indbragt til sygehuset, og at 11 personer blev bragt til hjemmet. Hvordan tallene forholder sig i forhold til tallene for året før, fremgår – i modsætning til tidligere – ikke af politiets hjemmeside, men jeg er bekendt med statistikken for 2003, og det fremgår heraf at der var i alt 48 detentionsanbringelser i Varde politikreds i 2003 (og at ingen blev bragt til forsorghjem eller lignende, at 4 blev indbragt til sygehus og 11 til hjemmet).

I Rigspolicefens følgebrev af 28. juni 2001 til kundgørelsen er det anført at politiet i stigende omfang skal bringe den berusede hjem hvis der er sikkerhed for at der i hjemmet er tilstedeværende voksne personer som på forsvarlig måde kan tage sig af den pågældende, og hvis politiet ud fra et resourcesynspunkt har mulighed for at benytte sig af denne fremgangsmåde. Det er endvidere bl.a. anført at politikredsene mere generelt bør undersøge om der i den enkelte kreds

findes forsorgshjem eller lignende som på forsvarlig måde kan tage sig af berusede personer.

Det blev som nævnt under pkt. 1 under inspektionen oplyst at der ikke er forsorgshjem i politikredsen, men at der kan anvendes forsorgshjem i Esbjerg.

Jeg går på denne baggrund ud fra at der har været foretaget en undersøgelse af om der i politikredsen er forsorgshjem eller lignende som på forsvarlig måde kan tage sig af berusede personer.

Jeg går i øvrigt – også ud fra antallet af personer der ifølge statistikken blev bragt til hjemmet – ud fra at Varde Politi er opmærksom på det der er angivet i Rigspolitichefens følgebrev af 28. juni 2001, om at politiet under de angivne forudsætninger i stigende omfang skal bringe berusede hjem. Med hensyn til registrering i sådanne tilfælde henviser jeg til det nedenfor under pkt. 2.3. anførte.

2.3. Grundlaget for detentionsanbringelsen

Efter politilovens § 11, stk. 1, skal politiet tage sig af personer der er ude af stand til at tage vare på sig selv på grund af indtagelse af alkohol eller andre berusende og/eller bedøvende midler, og som træffes under forhold der indebærer en fare for de pågældende selv eller andre eller den offentlige orden eller sikkerhed (berusede personer), jf. også kundgørelsens § 1, stk. 1. Politiet skal efter lovens § 11, stk. 4 (og kundgørelsens § 1, stk. 2) tage stilling til om de pågældende skal tilbageholdes, fx med henblik på indsættelse i detentionen. Indsættelse i detentionen kan kun ske hvis overgivelse til andre, fx hjemmet, eller indbringelse til hospital, forsorgshjem eller lignende ikke findes tilstrækkeligt til at afværge faren (bekendtgørelsens § 2, stk. 1 og 2, og kundgørelsens § 1, stk. 2, nr. 1-3 og – for så vidt angår detentionsanbringelse – nr. 4). Reglerne om detentionsanbringelse findes i politiloven – under kapitlet ”Svage og

udsatte persongrupper”; mere specifikt i lovens § 11 (og § 12 der indeholder regler om politiets håndtering af berusede børn).

Personer der er tilbageholdt af politiet af andre grunde end beruselse, må som udgangspunkt ikke anbringes i detentionen, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2 (og kundgørelsens § 2, stk. 2). Hvis detentionen undtagelsesvis anvendes til anbringelse af ikke-berusede personer, finder bekendtgørelsen (og kundgørelsen) ikke anvendelse.

I 4 ud af de 9 tilfælde som indgår i min undersøgelse, fremgår det af anholdelsesårsagen at den tilbageholdte var beruset. I yderligere et tilfælde er der henvist til politivedtægten uden angivelse af bestemmelse. (Pr. 1. juli 2005 er de lokale politivedtægter erstattet af bekendtgørelse nr. 511 af 20. juni 2005 om politiets sikring af den offentlige orden og beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed mv. samt om politiets adgang til at iværksætte midlertidige foranstaltninger). I alle tilfælde fremgår det af detentionsrapporten som helhed at den tilbageholdte var beruset/påvirket.

Det fremgår af detentionsrapporterne at der i alle tilfælde på nær 1 har været tale om påvirkethed af alkohol, og graden af påvirkethed er anført i alle 8 tilfælde. I det sidste tilfælde er det afkrydset at der var tale om påvirkethed af andet berusende eller bedøvende middel, men det fremgår ikke hvilket der var tale om, heller ikke af den vedlagte lægeerklæring. Ud for rubrikken i detentionsrapporten om påvirkethed er det anført at den tilbageholdte var meget voldsom og truende.

Af de 8 detentionsanbragte som har været detentionsanbragt på grund af påvirkethed af alkohol, har 6 været påvirket i middel grad og 2 i svær grad.

Jeg har ikke grundlag for en nærmere efterprøvelse af om betingelserne i bekendtgørelsens § 2, stk. 2, hvorefter detentionsanbringelse kun kan ske hvis mindre indgribende foranstaltninger ikke anses for tilstrækkelige, har været

opfyldt i de enkelte tilfælde. Også på baggrund af det oplyste om graden af påvirkethed i de 8 tilfælde med alkoholpåvirkning, går jeg ud fra at betingelserne har været opfyldt i alle disse tilfælde. I det tilfælde hvor der var tale om påvirkethed af noget andet, går jeg ligeledes ud fra at betingelserne for detentionsanbringelse har været opfyldt.

Jeg lægger herefter til grund at alle 9 anbringelser har været i overensstemmelse med bekendtgørelsens § 2, stk. 2.

Det fremgår af kundgørelsens § 1, stk. 4, at tilbageholdelse efter stk. 2, nr. 1-4, skal fremgå af detentionsrapporten, jf. kundgørelsens bilag 1.

I sagen om inspektion af detentionen i Fredericia har Justitsministeriet i en udtalelse af 12. november 2003 anført følgende vedrørende spørgsmålet om anvendelse af detentionsrapporter når der ikke er tale om detentionsanbringelser:

”...

Efter ministeriets opfattelse skal der anvendes detentionsblanket ved alle tilbageholdelser omfattet af § 1, stk. 2, i detentionskundgørelsen, jf. § 1, stk. 4.

Formuleringen ’egentlige detentionsanbringelser’ skal således forstås som alle tilbageholdelser efter detentionskundgørelsens § 1, stk. 2, i modsætning til fx. anbringelser i venterum.

...”

Jeg anmoder politimesteren om at oplyse hvorvidt detentionsrapporten også anvendes og udfyldes for personer der ikke indsættes i detentionen, men

- *transporteres til hjemmet (bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 1)*
- *overgives til andre (bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 2)*
- *indbringes til hospital (bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 3) eller*

- *indbringes til forsorgshjem eller lignende (bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 4.) Jeg er som det fremgår ovenfor opmærksom på at der ikke er forsorgshjem i Varde politikreds.*

2.4. Lægeundersøgelse

Efter bekendtgørelsens § 9 skal der ved alle detentionsanbringelser ske lægeundersøgelse. For så vidt angår detentionsanbringelse af børn under 15 år, fremgår dette direkte af politiloven (lovens § 12, stk. 2, hvorefter barnet ”hurtigst muligt [skal] undersøges af en læge”).

Lægeundersøgelse skal efter bestemmelsen i bekendtgørelsens § 9 ske inden ”endelig” anbringelse i detentionen. Indtil den frihedsberøvede er lægeundersøgt, er anbringelse i detentionen således foreløbig (og der skal i den periode føres et skærpet tilsyn med den pågældende), jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 3 og 4. Lægetilsyn skal efter § 11, stk. 1, foretages enten ved tilkald af læge, ved undersøgelse på skadestue eller ved tilkald af vagtlæge, alt efter hvad der under hensyn til tid og afstand må anses for mest hensigtsmæssigt.

Tidspunkt for lægeundersøgelse, lægens navn og lægens bemærkninger skal anføres i detentionsrapporten, jf. kundtgørelsens § 14, stk. 3. Hvis lægen ønsker at afgive skriftlige bemærkninger, skal det ske på blanket P153 (bilag 2 til kundtgørelsen) som er udarbejdet af Den Almindelige Danske Lægeforening og Rigspolitichefen, jf. samme bestemmelses 2. pkt. og Rigspolitichefens følgebrev af 28. juni 2001 (pkt. 3, 2. afsnit).

I alle tilfælde fremgår det af detentionsrapporterne at der var lægetilsyn, og i 5 tilfælde fremgår det hvornår det fandt sted (dog kun ved angivelse af klokkeslæt i 2 tilfælde). I alle tilfælde på nær ét er der vedlagt en lægeerklæring.

I 2 tilfælde er lægeundersøgelse foretaget af lægevagten. Lægens navn er ikke anført i detentionsrapporten, men fremgår af lægeerklæringen. I yderligere et

tilfælde er i detentionsrapporten så vidt ses anvendt en forkortelse (SVSG), og det fremgår af felterne til angivelse af hvordan der er forholdt med den pågældende, at den pågældende blev indbragt til sygehus inden detentionsanbringelsen. Det er samtidig angivet at detentionsanbringelse i forbindelse med denne undersøgelse blev anset for ok. Det er det tilfælde hvor der ikke er nogen lægeerklæring vedlagt. I alle de øvrige rapporter er lægens navn angivet i detentionsrapporten. Lægetilsynet er i de 9 sager sket ved 6 forskellige læger (under forudsætning af at den læge der undersøgte den person der blev undersøgt på sygehuset inden detentionsanbringelsen, ikke er en af de læger der foretog undersøgelse af de andre tilbageholdte på politistationen).

Som det fremgår af detentionskundgørelsens § 14, stk. 3, 2. pkt., og Rigspoliti-
chefens følgebrev af 28. juni 2001 (pkt. 3, 2. afsnit), er der pligt til at anvende
blanket P153 såfremt lægen ønsker at afgive skriftlige bemærkninger. Der er
imidlertid intet til hinder for at lægen også afgiver (skriftlige) bemærkninger i
detentionsrapporten.

Alle foreliggende lægeerklæringer er afgivet på blanket P153.

I 1 tilfælde er lægens bemærkninger (konklusion) om den anholdte gengivet i
detentionsrapporten ved angivelse af "IAB" (intet at bemærke). I det tilfælde
hvor der ikke er vedlagt en lægeerklæring, er lægens konklusion ligeledes an-
givet idet der ved siden af angivelse af "SVSG" (i felt om lægetilsyn) er anført
at detentionsanbringelse var ok.

2.4.1. Tidspunktet for tilkald af læge

Tidspunktet for tilkald af læge skal ligeledes anføres i detentionsrapporten, jf.
kundgørelsens § 6, 2. pkt.

Der er ikke i bekendtgørelsen (eller kundgørelsen) fastsat tidsmæssige be-
stemmelser inden for hvilke der skal ske tilkald af læge. Derimod er det i be-

kendtgørelsens § 5, stk. 1 (kundgørelsens § 6), anført at politiet under transporten til politistationen skal underrette vagthavende om tilbageholdelsen, og at den vagthavende herefter – dvs. allerede mens politiet er på vej til politistationen med den berusede – skal tilkalde en læge med henblik på lægeundersøgelse af den tilbageholdte. Denne bestemmelse har til formål at afkorte tiden indtil lægetilsyn kan udføres, jf. pkt. 3, sidste afsnit, i Rigspolitichefens følgebrev af 28. juni 2001 til Politidirektøren i København og samtlige politimestre. Det fremgår dog af bekendtgørelsen at ovennævnte regel ikke gælder hvis transporttiden er af ”kortere varighed”, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1, sidste punktum. En tilsvarende bestemmelse er ikke indeholdt i kundgørelsen, og bestemmelsen er således ny.

Formålet med bestemmelserne om lægetilsyn er at vurdere om det er forsvarligt at lade den detentionsanbragte være anbragt i detentionen, eller om der eventuelt skal ske indlæggelse, jf. bekendtgørelsens § 11, stk. 2. Dette forudsætter at tilkald af læge sker snarest muligt efter underretningen af vagthavende efter bekendtgørelsens § 5, stk. 1 (med henblik på at lægeundersøgelse af den detentionsanbragte kan ske snarest muligt efter indbringelsen), jf. også kundgørelsens § 6.

Tidspunktet for underretningen af vagthavende (under transporten, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1) er ikke angivet i noget tilfælde, og der skal ifølge kundgørelsen heller ikke gøres notat herom.

Det er derfor ikke muligt at se hvor lang tid der gik fra underretningen af vagthavende til tilkaldet af læge. Jeg har i det følgende taget udgangspunkt i tidspunktet for indbringelsen til politistationen. Dette tidspunkt fremgår dog ikke i et af tilfældene hvor jeg derfor i stedet har taget udgangspunkt i anholdelsestidspunktet.

I 2 tilfælde er det ikke noteret hvornår lægetilkald fandt sted. Det ene af disse tilfælde er det tilfælde hvor lægeundersøgelse fandt sted på sygehuset inden

indbringelsen til politistationen. I det andet tilfælde fandt lægeundersøgelse sted 25 minutter efter indbringelsen. Anholdelsestidspunktet er ikke anført. På grund af den manglende oplysning om tidspunkt for lægetilkald er det ikke muligt at se om det skete før eller efter indbringelsen.

I yderligere et tilfælde kan lægetilkald der fandt sted den 8. maj 2005, kl. 20.55, muligvis være sket før indbringelsen. Jeg henviser til at fremstilling for vagthavende skete kl. 21.25, og at foreløbig detentionsanbringelse skete kl. 21.30. Den pågældende blev anholdt kl. 19.20 på Hotel Legoland. Sagen er ikke påført j.nr.

Jeg anmoder om oplysning om hvornår den pågældende blev indbragt til politistationen, og om en udtalelse vedrørende det sene lægetilkald set i forhold til tidspunktet for anholdelsen.

I ingen af de resterende tilfælde er tilkald af læge sket før indbringelsen til politistationen. I 2 af disse tilfælde skete indbringelsen til politistationen henholdsvis 5 og 8 minutter efter anholdelsen, og at der i disse tilfælde ikke skete tilkald af læge før indbringelsen kan eventuelt henføres til den nye bestemmelse. I 2 tilfælde fremgår det ikke hvor lang tid der gik fra anholdelsen til indbringelsen idet anholdelsestidspunktet ikke er påført rapporten. I de sidste 2 tilfælde gik der henholdsvis 1 time og 15 minutter og 3 timer og 10 minutter fra anholdelsen som fandt sted henholdsvis i Vestergade og ”GR PG”, til indbringelsen. Det drejer sig om anholdelser der fandt sted henholdsvis den 8. juni 2005 og 20. juli 2005. I førstnævnte tilfælde skete lægetilkald først 38 minutter efter indbringelsen, mens lægetilkald i det andet tilfælde skete samtidig med indbringelsen.

Jeg beder politimesteren om at oplyse årsagen til de sene indbringelser i disse tilfælde og om en udtalelse vedrørende de sene lægetilkald set i forhold til anholdelsen og i det ene tilfælde tillige indbringelsen, jf. i øvrigt nedenfor.

Jeg beder desuden politimesteren om nærmere oplysninger om praksis med hensyn til underretning af vagthavende under transporten til politistationen og tilkald af læge efter denne underretning.

Jeg har tidligere i forbindelse med inspektion af detentioner udtalt at lægetilkald der sker mere end 10-15 minutter efter indbringelsen til politistationen, ikke er snarest muligt. Min udtalelse er udfærdiget på grundlag af den tidligere gældende kundgørelse hvor der ikke var en bestemmelse som i bekendtgørelsens § 5, stk. 1, der, som allerede nævnt, har til hensigt at tidspunktet for lægetilkald – i de fleste tilfælde – bliver fremrykket.

Jeg har ovenfor spurgt til 2 tilfælde hvor lægetilkald er sket lang tid efter anholdelsen. I det ene af disse tilfælde (anbringelsen den 8. juni 2005) skete lægetilkald som nævnt dette sted 38 minutter efter indbringelsen. I yderligere et tilfælde er lægetilkald sket 20 minutter efter indbringelsen, mens tilkald af læge i de resterende 3 af de tilfælde hvor tidspunktet for indbringelsen fremgår, ikke er sket senere end 10 minutter efter indbringelsen.

Jeg lægger til grund at tilkald af læge i disse 3 tilfælde er sket snarest muligt. Jeg beder om oplysning om årsagen til at der i et tilfælde er gået 20 minutter fra indbringelsen til tilkaldet af læge. Det drejer sig om en anbringelse der fandt sted den 15. juli 2005.

2.4.2. Tidspunktet for lægetilsyn

Der er ikke i kundgørelsen fastsat tidsmæssige bestemmelser inden for hvilke der skal ske undersøgelse ved læge. Men som nævnt under pkt. 2.4.1. har bekendtgørelsens § 5, stk. 1 (kundgørelsens § 6) om tilkald af læge til formål at afkorte tiden indtil lægetilsyn kan udføres, jf. pkt. 3, sidste afsnit, i Rigspoliti-chefens følgebrev af 28. juni 2001 til Politidirektøren i København og samtlige politimestre.

Formålet med bestemmelserne om lægetilsyn er, som det også er nævnt under pkt. 2.4.1., at vurdere om det er forsvarligt at lade den detentionsanbragte være anbragt i detentionen, eller om der eventuelt skal ske indlæggelse. Dette forudsætter at lægeundersøgelse af den detentionsanbragte sker snarest muligt efter indbringelsen.

Jeg har tidligere i forbindelse med inspektion af detentioner udtalt at lægetilsyn der sker mere end en time efter indbringelsen, efter min opfattelse ikke er snarest muligt. Min udtalelse herom er udfærdiget på grundlag af den tidligere gældende kundgørelse der ikke havde en bestemmelse som den nugældende kundgørelses § 6 (og bekendtgørelsens § 5, stk. 1) der har til hensigt at fremrykke tidspunktet for lægetilkald (og dermed lægetilsyn).

I 4 tilfælde er tidspunktet for lægetilsynet ikke angivet i rapporten, men fremgår i 3 af disse tilfælde af lægeerklæringen. Det sidste tilfælde er det tilfælde hvor der fandt lægeundersøgelse sted før indbringelsen. Tidspunkterne for lægetilsyn er i alle de tilfælde hvor der er oplysning herom i detentionsrapporten, sammenfaldende med det angivne tidspunkt i lægeerklæringen, dog er der i et tilfælde en divergens på 2 minutter.

I 2 tilfælde er tidspunktet for tilkald af læge ikke noteret, og i det ene af disse tilfælde er heller ikke tidspunktet for lægetilsynet noteret. Det drejer sig om det tilfælde hvor lægeundersøgelse fandt sted før indbringelsen. I det andet tilfælde har jeg i stedet for tidspunktet for tilkald derfor taget udgangspunkt i tidspunktet for indbringelsen.

I alle tilfælde, bortset fra et, er der forløbet mindre end en time fra tilkald (i to tilfælde indbringelsen) til lægetilsynet (mellem 14 og 40 minutter). I et tilfælde fremgår tidspunktet for indbringelsen ikke, men i alle de øvrige tilfælde er der ligeledes forløbet mindre end en time fra indbringelsen til lægetilsynet. I det tilfælde hvor indbringelsestidspunktet ikke fremgår (en anbringelse den 8. maj

2005) fandt lægetilsyn sted 10 minutter efter fremstilling for vagthavende som jeg går ud fra er sket umiddelbart efter indbringelsen, jf. pkt. 2.6.1.

I det ene tilfælde hvor der gik mere end en time fra tilkald til tilsyn, gik der 1½ time fra tilkaldet til tilsynet. Tilkald fandt sted samtidig med indbringelsen.

Jeg går ud fra at der er tale om et enkeltstående tilfælde og med denne bemærkning har jeg herefter ingen bemærkninger til tidspunktet for lægetilsyn i sagerne.

2.5. Oplysninger fra Kriminalregisteret

Efter kundgørelsens § 13, stk. 2, skal den vagthavende inden der foretages visitation (og foreløbig anbringelse i detentionen), indhente oplysninger om den frihedsberøvede i Kriminalregisteret, herunder med henblik på at afgøre om der ved endelig detentionsanbringelse skal iværksættes et skærpet tilsyn, jf. § 19. Oplysningerne skal udskrives og opbevares sammen med detentionsrapporten i overensstemmelse med reglerne i § 22, stk. 3 (i minimum 2 år).

Også den lokale detentionsrapport som politiet har anvendt, har et felt til afkrydsning af om der er indhentet udskrift fra Kriminalregisteret, og det er også angivet at udskriften skal vedlægges.

Kun i ét tilfælde er der sket afkrydsning i rubrikken til angivelse af at der er vedlagt en udskrift, men en sådan udskrift er ikke vedlagt rapporten. Udskrift er heller ikke vedlagt i de andre tilfælde.

Det er beklageligt at der i de 8 andre tilfælde enten ikke er indhentet oplysninger i Kriminalregisteret i overensstemmelse med kundgørelsens § 13, stk. 2, eller ikke er gjort notat herom/vedlagt en udskrift, og at udskrift heller ikke er vedlagt i det tilfælde hvor det fremgår at en udskrift fra Kriminalregisteret er indhentet. Jeg henviser i den forbindelse også til Rigspolitichefens indskærpel-

se i rundskrivelsen af 15. januar 2003. Jeg går dog ud fra at den manglende afkrydsning og vedlæggelse af udskrift ikke er udtryk for at der ikke er indhentet oplysninger i Kriminalregisteret, men at der i alle tilfælde indhentes – og således også i de konkrete tilfælde er indhentet – sådanne oplysninger.

På denne baggrund foretager jeg mig ikke mere vedrørende spørgsmålet om hvorvidt der er indhentet oplysninger i Kriminalregisteret. Jeg går som nævnt under pkt. 2. ovenfor ud fra at politimesteren vil overveje at indskærpe notatpligten efter kundgørelsens § 22, stk. 1, og at politimesteren i forbindelse hermed tillige vil indskærpe pligten til at vedlægge udskrifterne.

2.6. Fremstilling og visitation mv.

Efter bekendtgørelsens § 6, stk. 1, skal den frihedsberøvede ved ankomsten til politistationen straks fremstilles for den vagthavende. Den vagthavende indfører den pågældendes data og tidspunkterne for tilbageholdelsen og fremstillingen i detentionsrapporten og i POLSAS, jf. (også) kundgørelsens § 8.

2.6.1. Fremstilling

Der er i begge detentionsrapportblanketterne en rubrik til angivelse af tidspunktet for fremstillingen for vagthavende.

I 2 tilfælde mangler angivelse af om den tilbageholdte er fremstillet for vagthavende. I 1 tilfælde er indbringelsestidspunktet ikke angivet, og det er derfor ikke muligt at konstatere om fremstillingen i dette tilfælde er sket samtidig med (eller hurtigt efter) indbringelsen. I de øvrige tilfælde er fremstilling for vagthavende sket samtidig med indbringelsen.

Det er beklageligt at der i 2 tilfælde enten ikke er sket fremstilling for vagthavende eller ikke er gjort notat herom. Jeg går dog ud fra at der skete en sådan fremstilling, og at det skete samtidigt med eller hurtigt efter indbringelsen. Jeg

bemærker i den forbindelse at jeg går ud fra at der såfremt fremstilling for vagthavende ikke var sket, ville være gjort notat om årsagen hertil.

Jeg lægger således til grund at fremstilling for vagthavende i alle tilfælde er sket i overensstemmelse med bekendtgørelsens § 6, stk. 1.

2.6.2. Visitation mv.

Efter bekendtgørelsens § 10, stk. 1, skal der inden den foreløbige anbringelse i detentionen, og inden lægeundersøgelsen bliver foretaget, ske visitation af den frihedsberøvede.

Efter bekendtgørelsens § 10, stk. 2, skal den frihedsberøvede ved visitationen fratages penge og værdigenstande samt i øvrigt alle genstande som kan benyttes til at volde skade på den pågældende selv, på andre personer eller på ting. Samtlige lommer skal tømmes, og vrangen skal vendes ud hvis det er muligt. Ved visitationen bør der så vidt muligt medvirke to polititjenestemænd til undersøgelse af den tilbageholdte.

Hvis omstændighederne tilsiger en visitation der kan krænke blufærdigheden, må denne visitation alene foretages af personer af samme køn som den tilbageholdte, jf. § 10, stk. 3. Er det ikke muligt at gennemføre en sådan visitation inden endelig detentionsanbringelse, foretages foreløbigt en visitation efter stk. 2. Den tilbageholdte skal herefter undergives et skærpet tilsyn, jf. § 15, indtil visitation som beskrevet i § 10, stk. 3, 1. pkt., har fundet sted.

Efter bestemmelsen i § 10, stk. 4, skal politiet påse at effekter der fratages den frihedsberøvede, holdes adskilt fra effekter der tilhører andre frihedsberøvede. Penge og værdigenstande samt navnene på de polititjenestemænd der har foretaget visitationen, skal noteres i detentionsrapporten.

I 5 tilfælde er det angivet hvem der foretog visitation af den frihedsberøvede, og det er i 4 af tilfældene sket ved angivelse af initialer, i det sidste ved angivelse af navn (både fornavn og efternavn). I yderligere 1 tilfælde fremgår det at der skete visitation, men ikke hvem der forestod den. I 1 tilfælde fremgår det at den tilbageholdte ikke blev visiteret fordi der var tale om en kvinde. I de sidste 2 tilfælde er der ikke notat om at der skete visitation, men der er notat om fragne effekter i begge tilfælde, og der ses således også at være foretaget visitation i disse tilfælde.

I sagen vedrørende inspektion den 24. oktober 2001 af detentionen i Slagelse har jeg taget til efterretning at det – uanset at det i kundgørelsens § 13, stk. 5, er anført at ”navnene” på de polititjenestemænd der har foretaget visitationen, skal noteres i detentionsrapporten – er tilstrækkeligt at anvende initialer, forudsat at det er muligt på en sikker måde, fx via POLSAS, at identificere den polititjenestemand som har de pågældende initialer.

I forbindelse med inspektionen af detentionen i Holbæk har Justitsministeriet i brev af 27. november 2003 anført følgende:

”For så vidt angår spørgsmålet om notering af navnet på den polititjenestemand, som for eksempel foretager visitation eller tilsyn ... kan det bekræftes, at det efter Justitsministeriets opfattelse ikke er hensigtsmæssigt alene at notere et fornavn, men at såvel fornavn som efternavn eller de initialer, som bruges som identifikation i forbindelse med politiets sagsstyringssystem, eller polititjenestemandens tjenestenummer bør anføres.”

Jeg har herefter ingen bemærkninger til at de pågældende polititjenestemænds identitet i de fleste tilfælde er angivet ved initialer. Jeg går herved ud fra at der er tale om de initialer som bruges som identifikation i forbindelse med politiets sagsstyringssystem (POLSAS).

I 5 af de 6 tilfælde hvor der er notat om visitation, er det afkrydset efter hvilken bestemmelse (kundgørelsens § 13, stk. 3 og/eller 4) der er sket visitation.

Jeg anser det ene tilfælde hvor der ikke er et sådant notat, for en enkeltstående fejl/forglemmelse med hensyn til afkrydsning. Det bemærkes at der i dette tilfælde er tale om en frihedsberøvet mand, og at det er det ene tilfælde hvor der er angivet navn på den der visiterede, samt at det heraf fremgår at visitationen blev foretaget af en mand.

Selv om kundgørelsen fortsat er gældende, går jeg ud fra at politimesteren i forbindelse med eventuel ændring af den lokale blanket vil ændre henvisningen til bekendtgørelsens § 10, stk. 2 og 3.

Der var som nævnt i 1 tilfælde tale om detentionsanbringelse af en kvinde, og det er i dette tilfælde afkrydset at der af denne grund ikke skete visitation. Jeg går ud fra at den manglende visitation skyldes at det ikke var muligt at få visitationen foretaget af en kvinde.

Som det fremgår af bestemmelsen i bekendtgørelsens § 10, stk. 3, skal der hvis omstændighederne tilsiger en visitation der kan krænke blufærdigheden, og det ikke er muligt at gennemføre en sådan visitation af personer af samme køn som den tilbageholdte inden endelig detentionsanbringelse, foretages en foreløbig visitation efter stk. 2. Den tilbageholdte skal herefter undergives et skærpet tilsyn indtil visitation som beskrevet i § 10, stk. 3, 1. pkt., har fundet sted.

Det fremgår af blanketten at den pågældende kvinde blev frataget briller. Det er ikke muligt heraf at udlede at der skete en visitation efter bekendtgørelsens § 10, stk. 2, men det går jeg ud fra.

Da tidspunktet for foretagelse af visitationen kun er anført i 3 tilfælde, er det kun muligt for mig i disse tilfælde at efterprøve om bestemmelsen i bekendtgørelsens § 10, stk. 1, – om at visitation skal ske før den foreløbige anbringelse og inden lægeundersøgelsen – har været overholdt. I 2 af disse tilfælde er visitation sket samtidig med fremstilling for vagthavende, og i det sidste tilfælde

tre minutter efter. Jeg går dog ud fra at visitation også i de øvrige 6 tilfælde i overensstemmelse med disse bestemmelser er sket inden anbringelse i detentionen.

I 7 af de 9 tilfælde er der notat om at den frihedsberøvede er frataget effekter og/eller penge, og det fremgår hvilke effekter og hvor mange penge det drejer sig om. I 1 tilfælde fremgår det udtrykkeligt (af feltet til notat om udlevering af effekter ved løsladelsen) at der ikke blev frataget noget, mens det i det sidste tilfælde (hvor dette felt ikke er udfyldt) ikke fremgår om der blev frataget noget.

Der er (som nævnt) et felt til angivelse af hvem der har udleveret effekterne, og dette er udfyldt i 6 af de 9 tilfælde, herunder – som nævnt ovenfor – i det tilfælde hvor der ikke blev frataget noget. I 2 af de 3 tilfælde hvor dette felt ikke er udfyldt, mangler tillige oplysning om hvem der forestod løsladelsen af den pågældende. Jeg går ud fra at udlevering af effekter normalt foretages af den person som forestår løsladelsen af den pågældende.

Til orientering kan oplyses at jeg tidligere har tilkendegivet at det – hvis der ikke er noget at fratage den pågældende – efter min opfattelse er hensigtsmæssigt at angive at der ikke er fundet effekter at fratage, selv om der efter kundgørelsen og (standard)detentionsrapporten P152 alene er pligt til at gøre notat om det der er frataget, og selv om dette for så vidt allerede følger af oplysningen om at der er sket visitation. Rigspolitechefen har i den tidligere nævnte rundskrivelse af 15. januar 2003 erklæret sig enig i at det bør noteres i detentionsrapporten såfremt der ikke er taget effekter fra den frihedsberøvede. Rigspolitechefen har oplyst at denne oplysning vil blive medtaget ved en kommende revision af kundgørelsen og detentionsrapporten (som jeg i sagen vedrørende min inspektion af detentionen på Station Amager har bedt om at få oplyst hvornår forventes at ske). Varde Politi har som nævnt gjort notat i overensstemmelse hermed i det tilfælde hvor der ikke var noget at fratage.

Efter kundgørelsens § 22, stk. 2, skal en frihedsberøvet der er frataget effekter som skal udleveres til denne, anmodes om at kvittere herfor i detentionsrapporten. Både i blanket P152 og den lokale blanket er der en rubrik til brug for den frihedsberøvedes kvittering for udleverede effekter og til eventuelle bemærkninger hvis den frihedsberøvede ikke ønsker at kvittere, som jeg går ud fra tager sigte på at årsagen til at den tilbageholdte ikke vil kvittere, så vidt muligt anføres.

Den lokale blankets felt til bemærkninger hvis den tilbageholdte ikke ønsker at kvittere ved udleveringen af effekter, indeholder tillige et indskud om underskrift fra to polititjenestemænd (som alternativ til kvittering fra den tilbageholdte). Jeg har i forbindelse med tidligere tilsvarende inspektioner givet udtryk for at angivelse af vidner efter min opfattelse er velegnet som alternativ til en kvittering fra den frihedsberøvede (nu løsladte). I den forbindelse har jeg for en ordens skyld bemærket at den polititjenestemand som står for løsladelsen og udlevering af effekter, dog ikke selv kan bevidne at han/hun har udleveret de fratagne effekter til den pågældende.

I (hvert fald i) 7 af de 9 tilfælde blev den frihedsberøvede som allerede nævnt frataget effekter. I 4 tilfælde har den frihedsberøvede kvitteret med sin underskrift for modtagelsen af effekter. I de øvrige 3 tilfælde hvor der blev frataget effekter, er der ikke nogen kvittering og heller ingen angivelse af baggrunden herfor eller underskrift fra to polititjenestemænd.

Jeg går ud fra at de pågældende har fået deres effekter retur.

Jeg går ligeledes ud fra at politimesteren vil indskærpe pligten til at søge at få den tilbageholdtes kvittering og at udfylde bemærkningsfeltet hvis den pågældende ikke ønsker at kvittere.

2.7. Tilsyn

Efter § 13 i bekendtgørelsen har vagthavende ansvaret for at der føres et effektivt tilsyn med detentionsanbragte personer. Efter bekendtgørelsens § 14, stk. 1, skal tilsyn ske ved fremmøde i detentionen så hyppigt som den anbragtes tilstand gør det nødvendigt, og så vidt muligt mindst en gang hver halve time. Hvis den frihedsberøvede efter lægeundersøgelsen er tilset to gange ved fremmøde, og hvis den pågældende ikke skønnes at være i en tilstand der kræver at fremtidige tilsyn sker ved fremmøde i detentionen, kan de efterfølgende tilsyn efter bestemmelsens stk. 2 ske via lytte- og overvågningsudstyr der er godkendt af Rigspolitichefen til elektronisk overvågning. Selve detentionsanbringelsen udgør ikke et tilsyn i denne forbindelse. Tilsvarende gælder lægeundersøgelsen.

Jeg går ud fra at politiet i Varde har et overvågningsudstyr der er godkendt af Rigspolitichefen, men for en ordens skyld beder jeg om oplysning herom.

Tilsyn via lytte- og overvågningsudstyr skal ske så hyppigt som den frihedsberøvedes tilstand gør det nødvendigt, og så vidt muligt mindst en gang hver halve time, jf. bekendtgørelsens § 14, stk. 3. Opstår der under denne form for tilsyn tvivl om den frihedsberøvedes tilstand, skal der straks iværksættes tilsyn ved fremmøde. Hvis der opstår mistanke om at den pågældende er så syg at det taler imod fortsat detentionsanbringelse, skal der straks tilkaldes læge eller ambulance (bekendtgørelsens § 14, stk. 4).

Når tilsyn ved fremmøde eller ved elektronisk overvågning er udført, skal det noteres i detentionsrapporten med angivelse af klokkeslæt og navn på den politijestemand der har udført tilsynet, jf. kundgørelsens § 18, stk. 5. Det skal efter bestemmelsen tillige anføres om tilsynet er sket elektronisk eller ved personligt fremmøde (ved angivelse af E eller F, jf. angivelsen på detentionsrapporten (P152) ovenover tilsynsrubrikkerne).

I nærmere angivne tilfælde skal der ske et skærpet tilsyn med den frihedsberøvede. Det er fx tilfældet i tiden indtil lægeundersøgelse har fundet sted, dvs. mens anbringelsen er foreløbig, jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 3 og 4, eller inden der kan foretages visitation af en person af samme køn hvis omstændighederne tilsiger en sådan visitation, jf. bekendtgørelsens § 10, stk. 3. Ved et skærpet tilsyn forstås efter bekendtgørelsens § 15, stk. 2, et tilsyn hvor den detentionsanbragte tilses hyppigere end en gang hver halve time. Efter omstændighederne kan et skærpet tilsyn indebære konstant overvågning.

Efter kundgørelsens § 19, stk. 1, forstås ved et skærpet tilsyn et tilsyn der er mere, eller efter omstændighederne betydeligt mere, intensivt end det tilsyn der er fastsat ved § 18.

På dette punkt er kundgørelsens § 19, stk. 1, erstattet af den mere præcise bestemmelse i bekendtgørelsens § 15, stk. 2.

Et skærpet tilsyn kan kun ske ved fremmøde i detentionen, jf. bekendtgørelsens § 15, stk. 3. Er der iværksat et skærpet tilsyn, skal det noteres i detentionsrapporten med angivelse af klokkeslæt og navn på den polititjenestemand der har udført tilsynet, jf. kundgørelsens § 19, stk. 3. (Det skal angives ved et S, jf. angivelsen på detentionsrapporten (P152) ovenover tilsynsrubrikkerne).

I både Rigspolitechefens blanket P152 og den lokale blanket er der rubrikker til angivelse af tidspunkt for politiets tilsyn under anbringelsen i detentionen og rubrikker til angivelse af hvem der forestod tilsynet. Der er endvidere rubrikker til angivelse af bemærkninger i øvrigt i forbindelse med det udførte tilsyn. I 5 tilfælde er notat om tilsyn imidlertid sket på et blankt stykke papir.

Jeg anmoder om oplysning om årsagen til at notat ikke er ført i de fortrykte felter.

Ved undersøgelse af spørgsmålet om overholdelse af bestemmelserne om tilsyn med de detentionsanbragte, er det hensigtsmæssigt at tage udgangspunkt i tidspunktet for den foreløbige anbringelse, henholdsvis den endelige anbringelse i detentionen.

Indtil den tilbageholdte er undersøgt af en læge, er anbringelse i detentionen som tidligere nævnt foreløbig.

I alle 9 tilfælde blev der som tidligere nævnt foretaget en lægeundersøgelse af den tilbageholdte. I et tilfælde fandt lægeundersøgelsen sted på hospitalet inden anbringelsen i detentionen, og der var derfor ingen foreløbig anbringelse i dette tilfælde. I et tilfælde er der ikke notat om hvornår den pågældende blev anbragt foreløbig i detentionen, men det er noteret at den pågældende blev anbragt endeligt i detentionen kl. 14.20, som er 1 time og 5 minutter efter indbringelsen og 10 minutter efter lægetilsynet. Da kopien af siden med tilsynsnotater i toppen ikke er læselig, kan det ikke af tilsynsnotaterne udledes om den pågældende var anbragt i detentionen før lægeundersøgelsen. (Første læselige notat er et tilsyn kl. 14.50, men der er et notat om tilsyn før dette som imidlertid, som nævnt, ikke er læseligt). Jeg går ud fra at lægeundersøgelsen ligesom i alle de øvrige tilfælde bortset fra det tilfælde hvor undersøgelse fandt sted inden indbringelsen, fandt sted efter anbringelsen (foreløbigt) i detentionen. I alle tilfælde, på nær et, var der således tale om at den frihedsberøvede i en periode var foreløbigt anbragt i detentionen.

2.7.1. Tilsyn under foreløbig anbringelse i detentionen (skærpet tilsyn)

Mens anbringelsen er foreløbig, skal der som tidligere nævnt føres et skærpet tilsyn med den anbragte, jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 4. Ved et skærpet tilsyn forstås som nævnt efter bekendtgørelsens § 15, stk. 2, et tilsyn hvor den detentionsanbragte tilses hyppigere end en gang hver halve time.

Det fremgår som nævnt af detentionsrapporterne at den frihedsberøvede i alle tilfælde på nær et har været foreløbigt anbragt i detentionen. Tidspunktet for den foreløbige anbringelse er angivet i 7 af de 8 tilfælde.

Den foreløbige anbringelse (indtil lægeundersøgelsen) varede i 5 af de 8 tilfælde under 30 minutter, og i 1 tilfælde præcis 30 minutter. I de øvrige tilfælde varede den foreløbige anbringelse henholdsvis 52 minutter og 1 time og 22 minutter.

Af tilsynsnotaterne på bagsiden vedrørende de tilfælde hvor den foreløbige anbringelse varede mere end 30 minutter, fremgår det at der i begge tilfælde var tilsyn med den pågældende mens anbringelsen var foreløbig. I det ene af disse tilfælde var der et tilsyn 20 minutter efter anbringelsen, og det er noteret at det var et tilsyn ved fremmøde (men ikke at det var skærpet). Der var yderligere to tilsyn ½ og 1 time efter, og der var tale om elektroniske tilsyn. I det andet tilfælde er det ikke muligt at læse øverste linje, men der var et tilsyn 42 minutter efter anbringelsen hvor det ikke er angivet hvilken form for tilsyn der var tale om. Næste tilsyn var i begge tilfældene lægetilsynet.

Idet jeg går ud fra at det som ikke kan læses i det ene tilfælde er et tilsyn mellem anbringelsestidspunktet og det tilsyn der kan læses, lægger jeg til grund at førte tilsyn i begge tilfælde skete efter kortere tid end 30 minutter.

Det er beklageligt at ikke alle tilsyn under den foreløbige anbringelse i det førstnævnte tilfælde har været skærpede tilsyn ved fremmøde i detentionen.

I det tilfælde hvor lægetilsyn fandt sted 30 minutter efter anbringelsen, er det i lægeerklæringen anført at den pågældende var dybt bevidstløs (og han blev indlagt efter lægetilsynet) Det drejer sig om en anbringelse den 4. juli 2005.

Der er ingen notater om tilsyn før lægetilsynet. Den vagthavende havde vurderet den tilbageholdte beruset i svær grad.

Jeg anmoder om oplysninger om hvorfor der i dette tilfælde ikke var tilsyn før lægetilsynet.

2.7.2. Tilsyn under endelig anbringelse i detentionen

I 1 tilfælde blev den pågældende som lige nævnt efter lægetilsynet indlagt på hospitalet. Der skete således ikke endelig anbringelse i detentionen i dette tilfælde.

I de 8 øvrige tilfælde skete der endelig anbringelse i detentionen, og i alle disse tilfælde er der notat om tilsyn enten ved udfyldelse af tilsynsskemaet på bagsiden af blanketten eller på et blankt stykke papir.

2.7.2.1. Tidspunktet for det første tilsyn

Som nævnt ovenfor i afsnit 2.7. tæller tilsyn der er anført på tidspunktet for anbringelsen og på tidspunktet for lægetilsynet, ikke med som tilsyn, jf. bekendtgørelsens § 14, stk. 2.

Det første tilsyn efter den endelige anbringelse i detentionen blev i 6 af de 8 tilfælde ført inden for 30 minutter efter den endelige anbringelse i detentionen.

I 1 af de 2 andre tilfælde gik der 40 minutter (en anbringelse den 15. juli 2005). I det sidste tilfælde som angår en anbringelse den 14. juni 2005, skete der endelig detentionsanbringelse kl. 12.40, og første notat om tilsyn angiver dette til kl. 14.45. Dette notat er ført et lille stykke nede i felterne på bagsiden af blanketten.

Jeg anmoder om en udtalelse vedrørende tidspunktet for første tilsyn efter den endelige anbringelse i dette tilfælde.

Det er beklageligt at der i det andet tilfælde gik mere end 30 minutter fra den endelige anbringelse til første tilsyn. Jeg går ud fra at det skyldes særlige omstændigheder og lægger til grund at der er tale om et enkeltstående tilfælde.

2.7.2.2. Tidspunktet for det sidste tilsyn

Tidspunktet for udtagelse af detentionen skal ikke angives, men det skal tidspunktet for løsladelse hvilket også er angivet i alle tilfælde på nær 1 (i 1 tilfælde dog ikke i feltet hertil, men i bl.a. tilsynsnotaterne). Tidspunktet for udtagelse af detentionen er dog anført i 1 tilfælde i sidste tilsynsnotat.

Jeg er opmærksom på at der fra det tidspunkt hvor den tilbageholdte udtages af detentionen, og til vedkommende løslades, medgår tid til udlevering af eventuelle inddragne effekter og penge mv., til eventuelt toiletbesøg mv., og til eventuel afhøring hvilket skal indgå ved vurdering af sidste tilsyn i forhold til løsladelsen.

I 1 tilfælde fremgår det som nævnt hvornår den pågældende blev udtaget af detention, og der var tilsyn med den frihedsberøvede i overensstemmelse med bekendtgørelsen indtil da. I 3 tilfælde gik der højst 25 minutter fra det sidste tilsyn til løsladelsen. I yderligere 1 tilfælde gik der 25 minutter fra sidste tilsyn til det tidspunkt hvor den pågældende fik udleveret sine effekter (inden han 30 minutter senere blev løsladt), og sidste tilsyn inden udtagelsen af detentionen skete således også i dette tilfælde mindre end 30 minutter før udtagelsen. I 2 tilfælde gik der henholdsvis 40 og 55 minutter. I det sidste tilfælde er der i alt to tilsynsnotater og det andet tilsyn er angivet ved et gentagelsestegn ikke kun for så vidt angår datoen, men også tidspunktet herfra. Jeg går ud fra at der er tale om en fejl, og at der således mellem det første tilsyn som fandt sted den 8. maj 2005 kl. 22.10, og løsladelsen som fandt sted kl. 23.50 var yderligere et

tilsyn. Hvis det fandt sted ca. ½ time efter det første tilsyn, var der ikke tilsyn med den pågældende i ca. en time forud for løsladelsen.

Både i dette tilfælde og i det tilfælde hvor det gik 55 minutter mellem sidste tilsyn og løsladelsen (en anbringelse den 8. juni 2005), og hvor anholdelsesårsagen alene er angivet som beruselse, går jeg ud fra at der ikke foregik afhøring.

Idet der er tale om enkeltstående tilfælde hvor der er gået (væsentligt) mere end 30 minutter mellem sidste tilsyn og løsladelsen/udtagelsen af detentionen, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

2.7.2.3. Intervallet mellem tilsyn

I et tilfælde er to tilsyn, som i øvrigt er de eneste tilsyn i sagen, som nævnt angivet at være sket på samme tid. I alle de øvrige tilfælde har der været ført tilsyn med intervaller på højst en halv time.

I nogle tilfælde er notat om tilsyn ført med (præcis) 30 minutters interval. Der synes således i disse tilfælde ikke på noget tidspunkt at have været forhold der bevirkede at tilsyn ikke kunne foretages med højst/præcis 30 minutters interval.

Dette kan umiddelbart virke påfaldende.

2.7.2.4. Noteringen af hvem der har forestået tilsyn

Som anført ovenfor skal navnet på den polititjenestemand der har udført tilsynet, noteres i detentionsrapporten, jf. kundgørelsens § 18, stk. 5. Det er dog tilstrækkeligt at anføre initialer eller tjenestenummer hvis man på en sikker måde, fx via POLSAS, kan identificere de pågældende polititjenestemænd, jf. pkt. 2.6.2.

I 2 tilfælde er der anført fornavn på den der udførte tilsynene. I 1 andet tilfælde er det hverken ved initialer eller navn anført hvem der udførte tilsynene (som der kun var to af). Initialerne på den der har udført tilsynet, er anført i alle de øvrige tilfælde.

2.7.2.5. Karakteren af de udførte tilsyn

De to første tilsyn efter lægeundersøgelsen skal som nævnt ifølge bekendtgørelsens § 14, stk. 2 (kundgørelsens § 18, stk. 2), ske ved fremmøde i detentionen. Dette gælder uanset om der under den foreløbige detentionsanbringelse har været to tilsyn ved fremmøde. Selve lægetilsynet kan ikke medregnes i de to tilsyn.

Det er i alle tilfælde med få undtagelser angivet hvilken type tilsyn der var tale om (fremmøde eller elektronisk).

I 3 tilfælde er det ikke muligt at læse øverste linje(r), men så vidt ses er de to første tilsyn i ingen af disse tilfælde (anbringelser den 8. juni og 17. samt 23. juli 2005) sket ved fremmøde, men det første tilsyn er i det ene tilfælde sket ved fremmøde. I 1 andet tilfælde er første tilsynsnotat som tidligere nævnt først angivet 2 timer og 5 minutter efter den endelige anbringelse, og dette og det næste tilsyn var elektronisk. De første to tilsyn efter den endelige anbringelse i detentionen er kun i et af de øvrige tilfælde sket ved fremmøde (og i et tilfælde er det første tilsyn, men ikke det næste, sket ved fremmøde).

Det er beklageligt at de to første tilsyn efter den endelige anbringelse i de fleste tilfælde ikke blev ført ved fremmøde i detentionen, jf. bekendtgørelsens § 14, stk. 2. Jeg går ud fra at politimesteren vil indskærpe pligten til at foretage tilsyn ved fremmøde de første to gange efter den endelige anbringelse.

Jeg har noteret mig at tilsyn i et tilfælde overgik fra elektroniske tilsyn til tilsyn ved fremmøde efter at det var konstateret at den detentionsanbragte havde vik-

let sin trøje om halsen; det fremgår af rapporten at tøjet blev taget fra ham, at personalet talte med den pågældende, og at der på ny blev tilkaldt læge som tilså den detentionsanbragte en time senere.

I 2 tilfælde er der ingen bemærkninger i feltet hertil ved nogen af de udførte tilsyn. I alle øvrige tilfælde er der angivet bemærkninger i dette felt, fx at den tilbageholdte sov eller var vågen.

Efter kundgørelsens § 18, stk. 6, kan der i politikredsene fastsættes lokale bestemmelser om tilsynets forløb. Sådanne bestemmelser må dog ikke være lempeligere end kundgørelsens regler.

Jeg beder politimesteren oplyse om Varde Politi har fastsat sådanne lokale bestemmelser om tilsynets forløb og i givet fald vedlægge et eksemplar heraf.

2.7.3. Tilsyn indtil visitation af en person af samme køn kan finde sted

Som nævnt er det i en af rapporterne anført at der ikke skete visitation fordi der var tale om en kvinde. Det læser jeg sådan at der skulle have været foretaget en visitation efter bekendtgørelsens § 10, stk. 3, hvis der havde været en kvinde som kunne have forestået denne visitation. Som nævnt i den nævnte bestemmelse skal der i en sådan situation foretages foreløbig visitation efter bekendtgørelsens § 10, stk. 2, og den frihedsberøvede skal herefter undergives et skærpet tilsyn.

Den pågældende var kun i kort tid anbragt i detentionen (2 timer og 20 minutter). Der var to tilsyn som (ved en fejl går jeg ud fra, jf. ovenfor) er angivet til at skulle have fundet sted på samme tidspunkt. Det første var ved fremmøde og det næste elektronisk. Det første tilsyn fandt sted 20 minutter efter den endelige anbringelse. Dette tilsyn ses derfor at være skærpet mens det andet tilsyn – uanset om det blev foretaget mindre end 30 minutter efter det første tilsyn –

ikke var skærpet da det blev ført elektronisk, jf. bekendtgørelsens § 15, stk. 3. Fra tilsynet kl. 22.10 og indtil løsladelsen 1 time og 40 minutter senere var der i øvrigt kun dette ene (elektroniske) tilsyn.

Hvis min antagelse ovenfor er korrekt, er der ikke forholdt i overensstemmelse med bekendtgørelsens § 10, stk. 3, jf. § 15, hvilket i så fald er beklageligt.

2.8. Løsladelsestidspunktet

Efter kundgørelsens § 20 skal tidspunktet for løsladelsen fremgå af detentionsrapporten og af POLSAS.

Der er i alle tilfælde på nær 2 angivet dato og klokkeslæt for løsladelsen i detentionsrapporten. I det ene af de 2 tilfælde fremgår dette dog i øvrigt af detentionsrapporten hvornår der skete løsladelse.

2.9. Vejledning om klageadgang mv.

Efter § 17 i bekendtgørelsen skal den frihedsberøvede efter udtagelse af detentionen vejledes om adgangen til at klage til Justitsministeriet over detentionsanbringelsen, om muligheden for at få en skriftlig begrundelse for anbringelsen og om muligheden for alkoholafvænning og -behandling.

Vejledning skal efter kundgørelsens § 21, stk. 1, ske ved udlevering af Rigspolitechefens pjece ”Hvor går du hen, når du går ud?” – eller en lokalt udarbejdet pjece/blanket der indeholder de nævnte oplysninger.

Særlige forhold kan dog gøre at vejledning i et konkret tilfælde helt eller delvist kan undlades. Jeg sigter her til tilfælde hvor den pågældende ved tidligere lejligheder har modtaget vejledning, og til tilfælde hvor den detentionsanbragte udviser direkte modvilje mod at blive vejledt – eventuelt ved ikke at ville tage imod en pjece om alkoholafvænning og -behandling.

Efter kundgørelsens § 21, stk. 2, skal det i detentionsrapporten anføres at pågældende er vejledt i overensstemmelse med stk. 1, ved udlevering af pjece/blanket. Den detentionsrapport som Rigspolitichefen har udfærdiget (P152), indeholder i overensstemmelse hermed en rubrik til angivelse af hvem der har udleveret pjece/blanket til den frihedsberøvede i forbindelse med løsladelsen af den pågældende. I den blanket som Varde Politi anvender, er en tilsvarende rubrik.

Under inspektionen konstaterede jeg, som jeg har nævnt ovenfor under pkt. 1, at der i visitationsskranken lå et oplag af Rigspolitichefens vejledning om alkoholafvænning og -behandling, ”Hvor går du hen, når du går ud?”.

I intet tilfælde er felterne udfyldt.

Det er beklageligt at vejledningen enten ikke er udleveret, eller at der ikke er gjort notat herom eller om årsagen til at den ikke er udleveret.

3. Opfølgning

Jeg beder om at politimesterens oplysninger mv. tilbagesendes gennem Justitsministeriet således at ministeriet kan komme med bemærkninger hertil.

4. Underretning

Denne rapport sendes til Politimesteren i Varde, Justitsministeriet, Rigspolitichefen og Folketingets Retsudvalg.